

چگونه به باسواد شدن کودکانمان کمک کنیم؟

یک راهنمای عملی برای والدین، معلمان
و مربیان

لوری مکین و اریان وایتهد

ترجمه:

علی اکبر شیرینی

کتابخانه ملی ایران
تأسیس ۱۳۰۲

سرشناسه	: مکین، لاری	Makin, Laurie
عنوان و نام پدیدآور	: چگونه به باسواد شدن کودکان کمک کنیم؟ یک راهنمای عملی برای معلمان و مربیان / لاری مکین، ماریان وایتهد؛ ترجمه علی اکبر شیر	
مشخصات نشر	: تهران: تمدن علمی، ۱۳۹۷.	
مشخصات ظاهری	: ۱۷۴ ص.: مصور.	
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۲۷-۷۲-۷	
وضعیت فهرست نویسی	: فیا	
یادداشت	: عنوان اصلی: How to develop children's early literacy : a guide for professional carers, 2004.	
یادداشت	: کتاب حاضر در سال ۱۳۸۸ تحت عنوان سوادآموزی در کودکان توسط احمد غفوریان ترجمه و توسط انتشارات چرخ نیلوفری منتشر شده است.	
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۷۵] - ۱۷۶.	
عنوان دیگر	: سوادآموزی در کودکان.	
موضوع	: سوادآموزی -- راهنمای آموزشی (پیش‌دبستانی)	
موضوع	: Literacy -- Study and teaching (Preschool)	
موضوع	: خلافت در کودکان	
موضوع	: Creative ability in children	
شناسه رده	: وایتهد، ماریان آر.	
شناسه افزوده	: Whitehead, Marian R.	
شناسه افزوده	: ی.، ا. اکبر، ... مترجم	
رده بندی کنگره	: ۷ ۳ ۷۱۷ م ۷/۲ / LB۱۱۴۰	
رده بندی دیویی	: ۳۷۲/۶	
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۸۱	

چگونه به باسواد شدن کودکان کمک کنیم؟

لاری مکین، ماریان وایتهد

ترجمه: علی اکبر شیر

چاپ اول: ۱۳۹۷

تیراژ: ۴۴۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: مهارت

خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، پلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۲۷-۷۲-۷

فهرست مطالب

۹	پیش‌هتار مترجم
۱۱	۱. مقدمه
۱۱	خوانندگان: سلام
۱۱	آشنایی با نویسندگان
۱۲	چگونگی تنظیم کتاب
۱۳	تفاوت‌های فردی در سوادآموزی
۱۶	سواد اولیه
۱۸	یک آزمون
۲۱	رویکردهایی در مورد سواد اولیه
۲۵	نقش بزرگترها در سوادآموزی کودکان
۲۷	عکسی فوری از سوادآموزی
۲۹	۲. سواد برای نوزادان
۳۰	نوزدان باهوش
۳۲	ارتباط برقرار کنندگان واقعی
۳۸	شریک کردن کودکان در کتاب‌ها
۴۵	یک پژوهش موردی

- ۴۷..... ریشه‌های عمیق سواد
- ۴۸..... اولین سال با کتاب‌ها
- ۴۹..... اطلاعات بیشتر

۳. سواد برای کودکان نوپا..... ۵۰

- ۵۰..... بد بچه‌ها در دوران ۱۸ ماهگی تا ۳ سالگی
- ۵۱..... کمک به کودکان نوپا در آموختن سواد اولیه
- ۵۴..... روش زبان
- ۶۴..... ارتباط‌های مثبت با سواد
- ۶۵..... هماهنگی چشم و دست و کنترل ماهیچه‌ها
- ۶۹..... آگاهی نسبت به بسیاری از سیوه‌های کاربرد سواد در خانه و جامعه
- ۷۱..... عکسی فوری از سوادآموزی

۴. سوادآموزی برای بچه‌ها در دوران مهد کودک و پیش از رفتن به

- مدرسه..... ۷۳
- ۷۳..... بعضی پیشرفت‌ها در سن ۳ تا ۴ سالگی
- پرسش ۱: آیا بچه‌ها بدون مشارکت و تعامل با مردم جامعه چاره‌رادر مهد کودک‌ها و
- کودکستان‌ها یاد می‌گیرند؟..... ۷۶
- پرسش ۲: آیا نباید بچه‌ها را نشانند و به آنان حروف الفبا و صداها را یاد داد؟..... ۸۱
- پرسش ۳: در چه زمانی بچه‌ها برای خواندن صحیح کتاب آمادگی پیدا می‌کنند؟..... ۸۸
- استفاده از وسایل داستان..... ۹۱
- عکسی فوری از سوادآموزی..... ۹۴

۵. سوادآموزی بچه‌ها در بدو ورود به مدرسه..... ۹۹

- مقدمه..... ۹۹
- سوادآموزی از طریق بازی..... ۱۰۲

۱۰۶	در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی در یادگیری سواد
۱۲۱	عکسی فوری از سوادآموزی
۱۲۳	۶. بیابید فکر کنیم در مورد
۱۲۳	بازی و سوادآموزی
۱۲۹	دو زبانی و سواد
۱۳۷	نما: های خاص و سوادآموزی
۱۴۳	ارزشیابی از سواد بچه‌ها
۱۵۱	برنامه های آموزش رسمی
۱۶۱	۷. معرفی برخی از منابع مفید
۱۶۲	منابعی برای منابعی دیگر
۱۶۲	کتاب‌های متنی کودکان
۱۶۳	مجلات تخصصی
۱۶۴	ویدیوها
۱۶۴	بسته‌ای از منابع
۱۶۴	نشانی‌های مفید
۱۶۵	مجموعه‌ای از کتاب‌های مصور کودکان
۱۶۶	ارتباط با خانواده درباره‌ی سوادآموزی کودکان
۱۷۵	منابع

پیشگفتار مترجم

کودکان سرمایه‌های خانواده و معماران جامعه و دنیای فردا هستند و بدون تردید پیشرفت و توسعه‌ی همه‌جانبه‌ی هر ملتی، به شیوه‌ی پرورش کودکان آن بستگی دارد. هدایت و پرورش کودکان فنی ظریف و پیچیده است که تنها کسانی از عهده‌ی آن می‌آیند که مجهز به دانش و اطلاعات لازم در این زمینه باشند. اطلاعات و دانش که در نتیجه‌ی مطالعات و تحقیقات کارشناسان و دانشمندان و متخصصان امر به دست آمده باشد؛ بنابراین لازم است که در هر جامعه‌ای، مراکز و سازمان‌هایی پژوهشی ایجاد شود که با جدیت تمام و تلاش فراوان، مناسب‌ترین شیوه‌های تربیت و رشد فکری و علمی کودکان را جستجو و شناسایی کنند.

آموزش کودکان، تنها به آموزش‌های رسمی و مدرسه‌ای منحصر نمی‌شود، بلکه بخش اساسی تربیت و رشد فکری بچه‌ها، در منزل و از بدو تولد شکل می‌گیرد. وجود والدین، مراقبان و هم‌زمان آگاه در کنار کودک، لازمه‌ی شکل‌گیری شخصیت کودک و ایجاد مهارت‌های لازم در وی است.

چه بسا پدر و مادرهایی که پرسش‌های زیادی در مورد بگونگی کار با کودکان در ذهن دارند، و اغلب از خود می‌پرسند که چگونه باید با کودک کمان رفتار کنیم؟ چگونه او را سرگرم کنیم؟ نیازهای وی چیست؟ چگونگی نیازهایش را برآورده سازیم. از چه سنی می‌توانیم، به او خواندن و نوشتن بیاموزیم؟ چگونه به یادگیری و رشد هوشی‌اش کمک کنیم؟ آیا برای ورود به مدرسه باید آنان را آماده سازیم؟ شیوه‌های این آماده‌سازی کدام است؟ و سؤالات دیگری از این دست.

امروزه کودکان زمان زیادی را در مهدکودک‌ها و کودکستان‌ها و در ارتباط با کارکنان و مربیان این مراکز می‌گذرانند. چنانچه مربیان با شیوه‌های

مناسب کار با کودکان آگاهی و مهارت کافی داشته باشند و در پرورش آنان اهتمام لازم بورزند، می‌توانند، در رشد فکری و افزایش مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی آنان تأثیر زیادی داشته باشند. و همچنین موجب پایه‌ریزی جامعه‌ای سالم و توانمند با افرادی باهوش و باسواد شوند.

این کتاب با وجود حجم اندک، مجموعه‌ای است از نکات ارزنده و مطالب مفیدی که والدین، پرستاران کودکان، مربیان، کودکان، معلمان و هر آن کسانی که با کودکان سروکار دارند، برای رشد و توسعه‌ی توانایی‌های ارتباطی و یادگیری کودکان به آن نیاز دارند. نویسندگان کتاب کوشیده‌اند، با پرهیز از حواشی و مطالب زائد، اثری را بیافرینند که به منزله‌ی یک دستورالعمل و راهنمای عملی، مورد استفاده‌ی اولیا و مربیان قرار گیرد، تا به راحتی از عهده‌ی پرورش نوباوگان برآید.

تمرکز کتاب بر سوادآموزی کودکان است و منظور از اینجا، توانایی است که شامل مهارت‌های گوناگون، سخن گفتن، خواندن، نوشتن، مشاهده، ارتباط، تفکر، نقد و توانایی استفاده از فناوری می‌شود. برای تقویت هر کدام از این مهارت‌ها، زمان مشخص و روش‌های مناسب وجود دارد که توضیح آن به روشنی، در این کتاب آمده است.

علی اکبر شیری

اسفند ۱۳۹۶